

Center za socialno delo Pomurje

DENARNI PREJEMKI IN PRAVICE

V današnjem času je vedno več situacij, ko se oseba ali družina znajde na pragu revščine. Strokovni delavci Centra za socialno delo Pomurje, se poskušamo osebam približati, razumeti osebno in finančno stisko ter pomagati. V nadaljevanju vam želimo na kratko predstaviti nekatere pravice iz javnih sredstev, ki jih lahko uveljavljate na centru za socialno delo (v nadaljevanju CSD).

DENARNA SOCIALNA POMOČ

Denarna socialna pomoč in varstveni dodatek sta socialno varstvena prejemka, namenjena osebam, ki si materialne varnosti ne morejo zagotoviti zaradi okoliščin, na katere sami ne morejo vplivati.

Denarna socialna pomoč je namenjena za zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb v višini, ki omogoča preživetje. Uveljavljate jo lahko, če dohodek na osebo ne dosega meje dohodkov, ki je zakonsko predpisana (za samsko osebo, delovno neaktivno je trenutno minimalni dohodek 402,18 eur), hkrati pa morajo biti izpolnjeni tudi drugi z zakonom določeni pogoji.

Splošni pogoj za upravičenost do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka je, da ste:

- državljan Republike Slovenije (v nadaljevanju RS) s stalnim prebivališčem v RS ali
- tujec z dovoljenjem za stalno prebivanje in s stalnim prebivališčem v RS ali
- oseba z priznano mednarodno zaščito in njegovi družinski člani, ki so na podlagi pravice do združitve družine pridobili dovoljenje za prebivanje v RS in imajo prijavljeno stalno oziroma začasno prebivališče v RS ali
- oseba, ki lahko uveljavlja denarno socialno pomoč in varstveni dodatek na podlagi mednarodnih aktov, ki obvezujejo RS.

Denarna socialna pomoč se dodeli kot pomoč za vso družino. Višina je odvisna od višine dohodkov, ki jih posameznik ali družina prejema, števila družinskih članov, premoženja, prihrankov ter zagotovljene oskrbe in morebitnega obstoja krivdnega razloga. Ne glede na to, pa oseba ali družina ni upravičena do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka, če premoženje dosega ali presega višino 48 osnovnih zneskov minimalnega dohodka (19.304,64 eur) ali, če je oseba ali družina lastnik nepremičnine, v kateri biva in njena vrednost presega 120.000,00 eur.

Pravica do kritja prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje in pravica do kritja razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev

Do teh dveh pravic so upravičene osebe, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev denarne socialne pomoči in niso zavarovanci iz drugega naslova, določenega z zakonom, ki ureja zdravstveno zavarovanje. Za čas veljavnosti pravice vam bo vaša zavarovalna policica, mirovala (niste dolžni plačevati premij).

VARSTVENI DODATEK

Z varstvenim dodatkom se upravičencem za čas dejanskega prebivanja v RS zagotavljajo sredstva za kritje življenjskih stroškov, ki nastanejo v daljšem časovnem obdobju (stroški z vzdrževanjem stanovanja, nadomeščanjem potrošnih dobrin ipd.) in niso stroški za zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb.

Varstveni dodatek lahko pridobite, če ste:

- trajno nezaposljivi ali trajno nezmožni za delo ali nezaposleni starejši od 63 let (ženska) oziroma od 65 let (moški)
- in ste upravičeni do denarne socialne pomoči oziroma bi do nje lahko bili upravičeni,
- ali, če vaš lastni dohodek presega višino minimalnega dohodka (402,18 eur), ne presega pa višine minimalnega dohodka za varstveni dodatek (591,20 eur za samsko osebo, 920,99 eur, če oba člana izpolnjujeta pogoje oziroma 731,97 eur, če le en član izpolnjuje pogoje).

Pri ugotavljanju upravičenosti do varstvenega dodatka se ugotavlja dohodek in premoženje in možnost zagotovitve preživetja s pomočjo tistih, ki so vas dolžni preživljati. Obveznost preživljanja je lahko v naravi (fizična pomoč, opravila, nakupi v trgovini, plačilo računov, starš prebiva pri otroku doma,..) ali denarna.

Omejitev dedovanja.

V javnosti se še vedno pojavljajo vprašanja glede omejitve dedovanja. Če je oseba od 1.2.2017 prejemnik denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka, lastnik stanovanja ali stanovanjske hiše v kateri dejansko prebiva in ima prijavljeno stalno prebivališče ter vrednost ne presega 120.000,00 eur, se dedovanje ne omeji.

Za vse tiste, ki so bili upravičeni do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka od leta 2012 do 1.2.2017 pa še vedno velja omejitev dedovanja.

IZREDNA DENARNA SOCIALNA POMOČ

Izredna denarna socialna pomoč (v nadaljevanju IDP) je namenjena za kritje izrednih stroškov, ki so vezani na preživljanje in jih z lastnimi dohodki ni mogoče pokriti oziroma, če se ugotovi, da se je oseba ali družina iz razlogov, na katere ni mogla ali ne more vplivati, znašli v položaju materialne ogroženosti.

Dodeli se glede na potrebe samske osebe ali družine, v enkratnem znesku ali za obdobje od treh do šestih mesecev v višini enega minimalnega dohodka samske osebe ali družine. V enem koledarskem letu ne sme presegati višine petih njenih minimalnih dohodkov, od katerih se lahko višina treh njenih minimalnih dohodkov dodeli le za izredne stroške, nastale zaradi naravne nesreče ali višje sile (potres, poplava, ujma, ipd.).

Prejeto IDP je potrebno porabiti za tisti namen, kot je bila dodeljena, in sicer v roku 30 dni po prejetju pomoči oziroma do vložitve nove vloge, če je ta vložena pred potekom tega roka. V roku 45 dni po prejetju pomoči oziroma najkasneje ob vložitvi nove vloge, če je nova vloga vložena pred potekom tega roka, morate na pristojni CSD predložiti dokazila o porabi teh sredstev.

Če namenska poraba IDP ni dokazana v roku in v višini prejete pomoči, oseba ali družina ni upravičena do IDP 14 mesecev po mesecu prejema pomoči, razen v primeru vložitve nove vloge za IDP zaradi naravne nesreče ali višje sile. V primeru, da IDP v celoti ni bila porabljena za namen, za katerega je bila dodeljena, se lahko preostanek neporabljenih sredstev vrne v proračun RS, v 15 dneh po poteku roka (45 dni od prejema izredne denarne socialne pomoči). Dokazilo o vračilu se predloži na CSD. V nasprotnem primeru namenska poraba ni izkazana.

OPROSTITEV PLAČILA RTV PRISPEVKA

Oprostitev plačila RTV prispevka lahko uveljavljajo:

- socialno ogroženi, prejemniki denarne socialne pomoči, varstvenega dodatka, invalidi s 100% telesno okvaro, invalidi z manj kot 100% telesno okvaro, če vam je priznana tudi pravica do dodatka za postrežbo in tujo pomoč, ter osebe, ki ste trajno izgubile sluh.

Oprostitev se uveljavlja na način, da se kopija odločbe o upravičenosti ter vloga za oprostitev plačila RTV prispevka posreduje na RTV Slovenija, Služba za obračun RTV prispevka, Čufarjeva 2, 1000 Ljubljana. Vloga za oprostitev plačila RTV prispevka se lahko dobi na CSD ali na spletni strani RTV: www.rtvsllo.si.

POMOČ VELIKIM DRUŽINAM PRI NAKUPU VINJETE

Enkratno pomoč pri nakupu vinjete lahko uveljavlja:

- eden od staršev ali
- druga oseba (npr. rejnik/rejnica), ki ima v lasti ali uporabi vozilo, ki se v skladu s predpisom, ki ureja cestninske ceste in cestnine, razvršča v drugi cestninski razred B (2B), in
- je ob zadnji še veljavni registraciji vozila ob letni dajatvi za uporabo vozil v cestnem prometu, uveljavil pravico do 50 % znižanja letne dajatve za velike družine za to vozilo.

Nižja letna dajatev v višini 50 % letne dajatve za osebna vozila iz 7. člena zakona o dajatvah za motorna vozila, se plačuje za največ eno vozilo v lasti ali uporabi enega izmed članov družine, ki ima na dan vložitve vloge za znižanje

letne dajatve na istem naslovu stalnega prebivališča prijavljene štiri ali več otrok, starih do 18 let. Znižanje se uveljavlja na podlagi dokazila o skupnem stalnem prebivališču vsaj enega od staršev ali druge osebe (npr. rejnik/rejnica) in otrok.

Višina enkratne pomoči:

- v višini razlike nad ceno vinjete, ki je določena za drugi cestninski razred A.

Priloge:

- kopija računa o nakupu vinjete za vozilo drugega cestninskega razreda B.

Rok vložitve:

Vloga za tekoče leto se lahko vloži kadarkoli do konca koledarskega leta (za leto 2021 do konca leta 2021). V posameznem letu je upravičenost samo enkrat (tudi, če je kupljenih več vinjet za isto leto).

KAM PO INFORMACIJE?

Vse vloge in obrazec za sporočanje sprememb lahko dobite na CSD, v knjigarnah ali pa si jih natisnete s spletne strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti www.mddsz.gov.si ali na spletni strani eUprava <https://e-uprava.gov.si> Vlogo lahko vložite na CSD osebno ali po pošti.

Za dodatna vprašanja, informacije se lahko oglasite osebno ali po telefonu na vseh enotah CSD Pomurje, oziroma pridobite dodatne informacije na spletni strani: www.mddsz.gov.si, <https://e-uprava.gov.si>.

Viri: Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – Zštip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ, 75/17, 77/18, 47/19 in 189/20 – ZFRO), Zakon o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 61/10, 40/11, 14/13, 99/13, 90/15, 88/16, 31/18 in 73/18) Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 26/14, 90/15, 75/17 – ZUPJS-G, 14/18, 81/19 in 158/20) in Zakon o dajatvah za motorna vozila (Uradni list RS, št. 54/17) ter Ministrstvo za delo družino in socialne zadeve: www.mddsz.gov.si in eUprava: <https://e-uprava.gov.si>

Pripravila strokovna delavka CSD Pomurje, Enota Ljutomer: Alenka Mužinčič Zver, mag.upr.ved